

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3207/2020. (VI. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.032/2016/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője útján a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.430/2014/19. számú ítélete és a Kúria Mfv.II.10.032/2016/5. számú ítélete ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt és kérte annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó álláspontja szerint a támasztott jogszabályi rendelkezés sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, továbbá a 25. cikk (1), valamint (2) bekezdés *b*) pontját és (3) bekezdését, és 28. cikkét.
- [2] 2.1. Az ügy előzménye, hogy a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve Munkavédelmi Felügyelőségének munkavédelmi felügyelője a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 84. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján az indítványozó – az alapügy felperese – székhelyén munkavédelmi ellenőrzést tartott, amely alapján munkavédelmi eljárást indított. A munkavédelmi eljárás során több hiányosság megállapítására került sor, és a BKN/01/670-37/2014. számú határozatában megállapított határidő biztosításával e hiányosságok megszüntetésére kötelezte az indítványozót.
- [3] A közigazgatási határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő az indítványozó, ami alapján a másodfokon eljáró Nemzeti Munkaügyi Hivatal a 25639-2/2014-5420. számú határozatában a teljesítési határidőt megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú közigazgatási határozatot helyben hagyta.
- [4] 2.2. A másodfokú közigazgatási határozattal szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Mivel nem csatolt meghatalmazást a keresetlevélhez, ezért azt a bíróság 1.M.357/2014/3. számú végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította. Ezt követően az indítványozó ismételt benyújtotta a keresetlevelet, határidőn belül, és ismételt kért a másodfokú közigazgatási határozat felülvizsgálatát. Ebben azt vitatta, hogy az eljáró felügyelő nem vett figyelembe minden bemutatott iratot, hivatkozott a közigazgatási határozat egyes pontjainak megalapozatlanságára, ugyanakkor azt nem vitatta, hogy az ellenőrzés során nem álltak rendelkezésére az általa hivatkozott dokumentumok.
- [5] A bíróság a keresetet megalapozatlannak találta. A bíróság a perben tanúként hallgatta meg az alapügyben eljáró munkavédelmi ellenőrt, valamint az indítványozó munkabiztonsági megbízottját.
- [6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a bíróság döntésével szemben. Ebben elsősorban azt sérelmezte, hogy a bíróság elutasította a bíróság által tanúként meghallgatott, az indítványozóval polgári jogi jogviszonyban álló munkabiztonsági megbízott képviseleti jogának gyakorlását. Az indítványozó diszkriminatívnak és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 67. § *i*) pontja, valamint az Mvt. 57. §-a alapján úgy vélte, hogy a bíróság azért zárta ki a munkabiztonsági megbízott képviseletét, mert a meghatalmazóval nem munkaviszonyban, hanem polgári jogi jogviszonyban állt. Azt is kifogásolta, hogy a bíróság nem tette lehetővé az ellenőrzést végző tisztviselő és a munkavédelmi megbízott egyidejű meghallgatását. Kifogásolta, hogy a bíróság ítélete túlterjeszkedett a kérelmen, emellett az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, logikátlanul értékelte a bizonyítékokat, illetve egyes bizonyítási eszközöket figyelmen kívül hagyott.
- [7] A Kúria a jogerős döntést hatályában fenntartotta, és megállapította, hogy az indítványozó megalapozatlanul hivatkozott a régi Pp. 67. § *i*) pontjára és a Mvt. 57. §-ára, mivel a jogalkotó kizárólag a munkaviszonyban álló alkalmazott számára teszi lehetővé a munkáltató képviseletét, a „munkáltatójának” kifejezés egyértelműen

fennálló munkaviszonyra utal. „Önmagában az a körülmény, hogy a munkavédelmi törvény megjelölt 57. § (1)–(3) bekezdése lehetővé teszi a munkavédelmi feladatok ellátását munkaviszony vagy egyéb polgári jogi szerződés alapján is, nem jelenti a polgári eljárásjog által szabályozott perbeli képviseleti jogát.” A Kúria megállapította, hogy a diszkrimináció vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott konkrét jogszabálysértésre, az egyidejű meghallgatás mellőzése tekintetében pedig azt állapította meg, hogy a bíróság a polgári perben nincs kötve meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához. A Kúria megállapította, hogy a bíróság döntése kitért a határozat keresettel nem támadott egyes pontjaira, amelyek feltüntetése azonban az ügy érdemére nem hatott ki. Az indítványozó állítása szerint figyelmen kívül hagyott bizonyítási eszközök tekintetében pedig a Kúria megállapította, hogy a megkövetelt vizsgálatok utólagos pótlása, és az ezekről készült dokumentáció a megállapított hiányosságokat és jogszabálysértést önmagában nem teszi megalapozatlanná. A Kúria végül azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati kérelem a benne megjelölt további észrevételek vonatkozásában konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg, így azok érdemi elbírálására nem volt lehetőség.

- [8] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában mind az első fokon eljáró bíróság, mind a Kúria döntése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte, mivel azok sértik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, 25. cikkét és 28. cikkét.
- [9] 3.1. Az indítványozó arra hivatkozott indítványában, hogy a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azon az alapon utasította el az indítványozó által meghatalmazott jogi képviselőt, hogy az nem felelt meg a régi Pp. 67. § (1) bekezdése szerinti és az Mvt. 57. § (1)–(3) bekezdése szerinti munkavállaló kritériumnak, holott az indítványozóval, mint felperessel munkaviszonyban álló munkabiztonsági megbízott volt. Az elsőfokú bíróság az indítványozó szerint nem vette figyelembe az Mt. rendelkezéseit, hanem csak a régi Pp.-t és az Mvt.-t alkalmazta az ügyben. Ez az indítványozó szerint diszkriminációt eredményezett – ennek kapcsán hivatkozott az uniós követelmények és az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) rendelkezéseinek megsértésére.
- [10] Az indítványozó szerint „elfogadhatatlan” és az Alaptörvény 28. cikkét sérti a Kúria döntése, mivel úgy értelmezte a régi Pp. 67. § (1) bekezdés *i*) pontját, hogy az alkalmazott e rendelkezés értelmében kizárólag munkaviszony jellegű jogviszonyban álló személy érthető. Álláspontja szerint a Kúria nem vette figyelembe, hogy az Mvt. 57. § (1)–(3) bekezdés értelmében az alkalmazott tágabb kört ölel fel, mint a Pp., „egyesíti a munkaviszony és a polgári jogviszony jogait és kötelességeit”.
- [11] 3.2. Az indítványozó kifogásolta azt is, hogy a Kúria bizonyos felperesi érveléseket figyelmen kívül hagyott: így azt, hogy az indítványozó jogsértés megállapítását kérte az Ebktv. 7. § (1) és 8. § *t*) pontja kapcsán. Ugyanakkor a régi Pp. 67. § *i*) pont és a Mvt. 57. § kapcsán a Kúria kérelemként értékelte ezen rendelkezések megsértését. Az indítványozó szerint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését és 28. cikkét sérti, hogy kizárta a munkavédelmi szakember képviseleti jogát azon az alapon, hogy nem állt az indítványozóval munkaviszonyban, holott a munkavédelmi szakember feladata ugyanaz, függetlenül attól, hogy azt milyen jogviszonyban látja el. Az indítványozó szerint a bíróságoknak abból kellett volna kiindulni a jogértelmezés során, hogy a régi Pp. 67. § *i*) pontja és az Mvt. 57. §-a a képviselet vonatkozásában teljes mértékben összhangban vannak, az Alaptörvény 28. cikkéből kiindulva.
- [12] 3.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az idézte elő az indítványozó szerint, hogy az alapügy alperese nem csatolta a kockázatértékelési dokumentációt, így az első fokon eljáró bíróság annak ismerete hiányában hozott döntést. Az elsőfokú eljárás emellett jogszerűtlen volt és nem felelt meg az észszerű határidő követelményének, döntése pedig feltűnően egyoldalú. Ebben a körben kifogásolta az indítványozó azt is, hogy a becsatolt bizonyítékot logikátlanul értékelte a Kúria. Kifogásolta azt is, hogy a Kúria döntése megismétli az elsőfokú bíróság ítéletének tartalmát, ezért az indítványozó szerint nem került sor érdemi felülvizsgálatra az ügyben. Ez utóbbi körben az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése, (2) bekezdés *b*) pontja és (3) bekezdése is sérült. Az indítványozó ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a Kúria feladata a korábbi bírósági szakaszokban bekövetkezett jogszerűtlenségek felszámolása.

- [13] 4. Az Alkotmánybíróság az indítvány befogadhatósága tekintetében a következőket állapította meg. Az indítvány az indítvány benyújtására vonatkozó formai követelményeknek megfelel (határidő, jogi képviselő, határozott kérelem, indokolási kötelezettség, Abtv. 27. és 52. §).
- [14] 4.1. Alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az Abtv. 27. §-a értelmében, hogy az indítvánnyal támasztott bírói döntés az Alaptörvényben szabályozott valamely alapjog sérelmét valósítsa meg. Az Alaptörvény 25. és 28. cikkére, mivel ezek nem alapjogokról rendelkeznek, nem lehet érvényesen alkotmányjogi panaszt alapítani. Erre tekintettel az indítvány ezen rendelkezések sérelmére hivatkozó részében érdemben nem bírálható el.
- [15] 4.2. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme körében egyrészt arra hivatkozott, hogy a bíróság tévesen értelmezte a Pp. és a Mvt. egyes rendelkezéseit. A jogszabályok értelmezése a bíróságok hatásköre. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bírósági jogértelmezéssel, nem eredményez alapjogsérelmet.
- [16] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme azért sem vetődik fel, mert az indítványozó nem esett el attól, hogy perbeli képviselője biztosított legyen, pusztán attól, hogy egy meghatározott, a perbeli képviselőre vonatkozó szabályoknak meg nem felelő személy képviselje őt a perben. Így ebben az összefüggésben az alapvető jog sérelme fogalmilag sem vetődik fel.
- [17] Megjegyzi emellett az Alkotmánybíróság azt is, hogy a polgári perben történő képviselői jogra vonatkozóan a polgári perrendtartás rendelkezései – a régi Pp. 66–70. §-a, illetve a hatályos, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 64–71. §-a – az irányadók. Az Mvt. 57. §-ának szabályozási tárgya a munkavédelmi feladatok ellátására vonatkozik, ezért az – eltérő szabályozási tárgyára tekintettel – nem áll összefüggésben a polgári perrendtartás szabályozási tárgykörébe tartozó, a perbeli képviselői jogra vonatkozó rendelkezésekkel.
- [18] Ennek következtében fogalmilag sem vetődhet fel diszkrimináció az Mvt. 57. § alá tartozó munkavédelmi feladatok ellátására vonatkozó jogviszony és a régi Pp. 67. § *i*) pontja által szabályozott jogviszony vonatkozásában, mivel eltérő szabályozási tárgykörökről van szó.
- [19] 4.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában kifejtett további indítványi kérelmek – a jogszerűtlen és elhúzódozó elsőfokú eljárás, a bizonyítékok logikátlan értékelése, az egyoldalú döntés – tartalmukban a jogerős döntés törvényességi alapon való felülbírálatára irányulnak.
- [20] Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a bírósági döntéseket törvénysértésre hivatkozással bírálja felül, mivel ezáltal negyedfokon eljáró bírósággá válna. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság utal idevonatkozó gyakorlatára, melynek lényege: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. [...] A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. A bírósági joggyakorlat egységének biztosítása sem az Alkotmánybíróság, hanem a bíróságok, kiemelten pedig a Kúria feladata [...]. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. A bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezetnie, nem pedig azáltal, hogy eltér bíróságok más ügyekben hozott döntéseitől. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések

teljesen soha nem küszöbölhető ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza. Ugyanezen okokból nem lehet hivatkozni a hátrányos megkülönböztetés tilalmára sem.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]}

- [21] Az indítványban felvetettek kizárólag a bizonyítékok értékelését, a jogszabályok értelmezését vitatták, vagyis az indítványban felvetettek nem léptek túl a törvényességi-jogértelmezési kifogások megfogalmazásán. Ezért az indítvány részében sem bírálható el érdemben.
- [22] 5. Mindezek alapján megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány, mivel nem Alaptörvényben biztosított jog sérelemére hivatkozott, illetve mivel nem alapjogi rendelkezésekre hivatkozással kérte a bírósági döntések felülvizsgálatát, nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt követelményeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/632/2017.

